

Olsztyn, 3 marca 2017 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

FK-VI.431.3.2017

Szanowny Pan
Grzegorz Napiwodzki
Starosta Nidzicki
Starostwo Powiatowe w Nidzicy
ul. Traugutta 23
13 – 100 Nidzica

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Nidzicy, ul. Traugutta 23, 13 – 100 Nidzica, NIP: 984 – 008 – 88 – 17, REGON: 510750380.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu rozpoczęcia czynności kontrolnych stanowiska pełnili:

1. Pan **Grzegorz Napiwodzki** – Starosta Nidzicki, wybrany na stanowisko Uchwałą Nr I/7/2014 Rady Powiatu w Nidzicy z 1 grudnia 2014 r.
2. Pan **Lech Brzozowski** – Wicestarosta Nidzicki, wybrany na stanowisko Uchwałą Nr I/8/2014 Rady Powiatu w Nidzicy z 1 grudnia 2014 r.

Osobami odpowiedzialnym za realizację kontrolowanego zadania byli:

1. Pani **Elżbieta Bieniek** – Sekretarz Powiatu, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od 1 stycznia 2009 r. – odpowiedzialna za realizację zadania oraz nadzorująca bezpośrednio pracownika odpowiedzialnego za współpracę z organizacjami pozarządowymi.
2. Pan **Paweł Przybyłek** – Podinspektor w Wydziale Oświaty, Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego, zatrudniony na podstawie umowy o pracę od 1 lutego 2015 r. – odpowiedzialny za współpracę z organizacjami pozarządowymi.

[akta kontroli str. Nr 50]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, Wydział Finansów i Kontroli, Oddział prowadzenia i koordynacji kontroli, w składzie:

- **Paweł Gulbinowicz** – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolnego, legitymacja służbowa nr 22/2014, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-VI.0030.26.2017 z dnia 12 stycznia 2017 r.;
- **Iwona Zajac** – inspektor wojewódzki – legitymacja służbowa nr 3/2015, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-VI.0030.27.2017 z dnia 12 stycznia 2017 r.

[akta kontroli str. Nr 48-49]

Kontrolę rozpoczęto 18 stycznia 2017 r.; zakończono 20 stycznia 2017 r., co zostało odnotowane w Księżce kontroli Starostwa Powiatowego w Nidzicy pod pozycją 1/2017, przy czym w dniu 18 stycznia 2017 r. w kontroli uczestniczył 1 kontroler (p. P. Gulbinowicz), a w dniach 19 – 20 stycznia 2017 r. – 2 kontrolerów.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji w okresie od 31.08.2015 r. (tj. od dnia wejścia w życie postanowień ustawy dot. przedmiotu kontroli)) do dnia kontroli, tj. do 18 stycznia 2017 r. zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1255 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, w zakresie dot. przygotowania organizacyjnego powiatu nidzickiego do wykonywania tego zadania oraz kontrola lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i obowiązków informacyjnych z tym związanych.

[akta kontroli str. Nr 6-23]

Ponadto, przedmiotem kontroli była ocena dokonywania przez Powiat Nidzicki analizy funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej, zwłaszcza w kontekście zasadności utrzymywania dotychczasowej lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz potrzeby podjęcia działań, które upowszechnią wśród mieszkańców wiedzę o możliwości uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i ich lokalizacji.

[akta kontroli str. Nr 39-42]

Bieżąca kontrola była pierwszą kontrolą z tego zakresu przeprowadzoną w Starostwie Powiatowym w Nidzicy.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 525 ze zm.) w związku z art. 8 ust. 1 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 6-23]

W Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Nidzicy, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XVIII/137/2012 Zarządu Powiatu w Nidzicy z dnia 27 kwietnia 2012 r., zmienionego Uchwałą N4 238/2017 Zarządu Powiatu w Nidzicy z dnia 12 stycznia 2017 r. (...), znajdują się zapisy dotyczące koordynowania działań związanych z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej.

[akta kontroli str. Nr 58-59]

W zakresie czynności Sekretarza Powiatu znajduje się zapis dotyczący prowadzenia spraw związanych z realizacją zadań z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej, natomiast w zakresie czynności Podinspektora w Wydziale Oświaty, Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego znajduje się zapis dotyczący współpracy z organizacjami pozarządowymi.

[akta kontroli str. Nr 51-55]

Z informacji przekazanych przez Starostę Nidzickiego wynika, że w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. we wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie Powiatu udzielono łącznie **694** porady prawne.

[akta kontroli str. Nr 24-25]

Ponadto, Starosta Nidzicki poinformował, iż kontrolowane zadanie w Starostwie Powiatowym w Nidzicy realizuje 2 pracowników, z tego:

- Sekretarz Powiatu realizuje zadanie w ciągu 35 godzin w miesiącu, co stanowi 18% czasu pracy, w stosunku do pozostałych zadań;
- Podinspektor w Wydziale Oświaty, Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego realizuje zadanie w ciągu 16 godzin w miesiącu, co stanowi 0,8% czasu pracy, w stosunku do pozostałych zadań.

[akta kontroli str. Nr 56-57]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń i ocen dokonanych w poszczególnych obszarach (zagadnieniach) objętych kontrolą:

1) Zawarcie porozumień z gminami – art. 9 ust. 1 ustawy, art. 26 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat w porozumieniu z gminami albo samodzielnie. Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy, powiat, realizując zadanie, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może zawierać porozumienia z gminami na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- 1) gminne lub powiatowe lokale, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) harmonogram wskazujący dni i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna;

- 3) zasady współpracy w zakresie zapewnienia warunków lokalowych adwokatom i radcom prawnym udzielającym nieodpłatnej pomocy prawnej.

W 2016, jak i 2017 r. Powiat Nidzicki realizuje zadania określone w art. 8 ust. 1 ustawy na podstawie porozumień zawartych z 4 gminami, tj.:

- Gminą Nidzica, zmienione aneksem nr 1 z 29 grudnia 2015 r.;
- Gminą Kozłowo, zmienione aneksem nr 1 z 25 lutego 2016 r.;
- Gminą Janowo, zmienione aneksem nr 1 z 25 lutego 2016 r.;
- Gminą Janowiec Kościelny, zmienione aneksem nr 1 z 15 marca 2016 r. i aneksem nr 2 z 22 grudnia 2016 r.

Wszystkie porozumienia zostały zawarte 14 października 2015 r. na czas nieokreślony, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ust. 1 ustawy i zawierały wszystkie elementy wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 26-38]

Stosownie do art. 8 ust. 2 ustawy, na każdy powiat przypada liczba punktów nieodpłatnych porad prawnych odpowiadająca mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym Starostwo Powiatowe w Nidzicy zobowiązane było uruchomić 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej z tego: 1 prowadzony samodzielnie, w którym pomoc prawną świadczyć będą adwokaci i radcowie prawni (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy); 1 powierzony przez powiat organizacji pozarządowej, wyłonionej w otwartym konkursie ofert (art. 11 ust. 1 i 2 ustawy).

W latach 2016 i 2017, na terenie powiatu nidzickiego utworzono łącznie 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, tj.:

1. w Nidzicy – punkt stały;
2. w Kozłowie, Janowcu Kościelnym i Janowie – punkt „mobilny” prowadzony przez adwokatów i radców prawnych zgłoszonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Olsztynie.

[akta kontroli str. Nr 60-61]

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Sprawiedliwości funkcjonowanie tzw. Punktu „mobilnego” jest zgodne z prawem, z zastrzeżeniem liczby dni i godzin pracy we wskazanych lokalizacjach tego Punktu, wynikających z art. 8 ust. 3 ustawy, tj. Punkt musi być czynny w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie.

[akta kontroli str. Nr 62-63]

W 2016 r., w związku z odmową podpisania umowy przez organizację pozarządową, wyłonioną w drodze otwartego konkursu ofert Starostwo Powiatowe w Nidzicy prowadziło samodzielnie 2 ww. punkty, zgodnie z art. 9 ust. 2 i 3 ustawy.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy, w przypadku samodzielnej realizacji zadania, o którym mowa w art. 8 ust. 1, starosta określa w szczególności:

- 1) powiatowe lokale, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej;

- 2) harmonogram wskazujący dni i godziny, w których będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna.

Starosta udostępnia informacje o gminnych i powiatowych lokalach, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogramach udzielania w tych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej w Biuletynie Informacji Publicznej – art. 9 ust. 3 ustawy.

Pomimo wyłonienia organizacji pozarządowej, tj. Fundacji Honeste Vivere w drodze otwartego konkursu, w 2016 r. ww. punkty prowadzone były samodzielnie przez Powiat, o czym szczegółowo w pkt 3 i 5, a nieodpłatna pomoc prawna była świadczona przez adwokatów/radców prawnych, wyznaczonych przez Okręgową Radę Adwokacką i Okręgową Izbę Radców Prawnych w Olsztynie. W 2017 r. prowadzenie 1 punktu, tj. punktu „mobilnego” w Kozłowie, Janowcu Kościelnym i Janowie, powierzono organizacji pozarządowej, wyłonionej w drodze otwartego konkursu. Zgodnie z obowiązkiem informacyjnym, wynikającym z art. 9 ust. 3 ustawy, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Nidzicy udostępniono informacje o adresach lokali, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz harmonogramy udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w tych punktach, tj.:

1. Punkt stały w Nidzicy:

Nidzica – lokal na II piętrze budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, ul. Kolejowa 5. Z porozumienia zawartego z Gminą Nidzica wynikało, że ww. lokal będzie czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 10.00 do 14.00. Wskazane godziny otwarcia lokalu zostały zmienione – od 9.00 do 13.00 – aneksem nr 1 z 29 grudnia 2015 r.;

2. Punkt „mobilny” – Kozłowo, Janowiec Kościelny, Janowo:

- a) Kozłowo – lokal na I piętrze budynku Urzędu Gminy w Kozłowie, ul. Mazurska 3. Z porozumienia zawartego z Gminą Kozłowo wynikało, że ww. lokal będzie czynny od poniedziałku do wtorku w godzinach od 10.00 do 14.00. Wskazane godziny otwarcia lokalu zostały zmienione – od 9.00 do 13.00 – aneksem nr 1 z 25 lutego 2016 r.;
- b) Janowiec Kościelny – lokal na I piętrze budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 148. Z porozumienia zawartego z Gminą Janowiec Kościelny wynikało, że ww. lokal będzie czynny od środy do czwartku w godzinach od 10.00 do 14.00. Wskazane godziny otwarcia lokalu zostały zmienione – od 12.30 do 16.30 – aneksem nr 1 z 15 marca 2016 r., a następnie aneksem nr 2 z 22 grudnia 2016 r. godziny otwarcia lokalu ustalono na 9.00 – 13.00;
- c) Janowo – lokal na parterze budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z porozumienia zawartego z Gminą Janowo wynikało, że ww. lokal będzie czynny od poniedziałku do wtorku w godzinach od 10.00 do 14.00. Wskazane godziny otwarcia lokalu zostały zmienione – od 9.00 do 13.00 – aneksem nr 1 z 25 lutego 2016 r.

W roku 2017 nieodpłatne porady prawne udzielane są w tych samych punktach, z tym że punkt „mobilny” obsługuje Fundacja Togatus Pro Bono, wobec powyższego wymóg określony w art. 11 ust. 1 ustawy został spełniony.

Zarówno w 2016, jak i 2017 roku, w ww. punktach pomoc prawna była udzielana w przeciętnym wymiarze 5 dni w tygodniu przez co najmniej 4 godziny dziennie, tj. zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 24-38, 60-61]

2) Zawarcie porozumień z okręgowymi radami adwokackimi oraz radami okręgowych izb radców prawnych – art. 10 ustawy, art. 26 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, powiat corocznie zawiera z okręgową radą adwokacką i radą okręgową izby radców prawnych właściwymi dla siedziby władz powiatu porozumienia w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze tego powiatu, określające w szczególności:

- 1) liczbę adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia równomiernego udziału adwokatów i radców prawnych w wykonywaniu tego zadania;
- 2) zobowiązanie okręgowej rady adwokackiej lub rady okręgowej izby radców prawnych do imiennego wskazywania odpowiednio adwokatów lub radców prawnych oraz ich zastępców, którymi są adwokaci lub radcowie prawni, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w ramach harmonogramu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2;
- 3) zasady wynagradzania adwokatów i radców prawnych udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 4) zasady wykorzystania urządzeń technicznych w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Art. 26 ust. 2 ustawy stanowi, że porozumienia, o których mowa w art. 10, są zawierane do dnia 31 października 2015 r. Zgodnie z art. 26 ust. 3 ustawy, okręgowa rada adwokacka lub rada okręgowej izby radców prawnych wskaże staroście odpowiednio adwokatów lub radców prawnych wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej do dnia 15 listopada 2015 r.

Przepisy art. 26 ustawy są przepisami przejściowymi, które miały zastosowanie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r.

Z art. 10 ust. 2 wynika, że w przypadku niezawarcia porozumienia do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczyłoby to porozumienie, starosta przekazuje dziekanom informacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2 albo ust. 2. Na podstawie tych informacji dziekan okręgowej rady adwokackiej lub dziekan rady okręgowej izby radców prawnych wskazuje odpowiednio adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej.

Starosta Powiatu Nidzickiego zawarł w dniu 30 października 2015 r. porozumienie z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie, a następnie porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze Powiatu Nidzickiego w 2016 r., zmienione aneksem Nr 1 z 15 stycznia 2016 r. Zmiana porozumienia wynikająca z ww. aneksu dotyczyła liczby adwokatów, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej.

W § 3 porozumienia z Okręgową Radą Adwokacką wskazano 2 adwokatów, natomiast w aneksie do tego porozumienia liczbę adwokatów ustalono na 3. Porozumienia zawierały wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy i zostały zawarte w terminie wynikającym z art. 26 ust. 2 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 64-68]

W celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r., Starosta w dniu 25 października 2016 r. zawarł porozumienia z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz z Okręgową Radą Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej. Porozumienia zawierały wszystkie elementy określone w art. 10 ust. 1 pkt 1 – 4 ustawy i zostały zawarte w terminie wynikającym z art. 10 ust. 2 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 69-72]

Wykazy adwokatów i radców prawnych, udzielających nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r. zostały przekazane przez:

- 1) Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie – pismem z **13 listopada 2015 r.**, wskazującym radców prawnych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych, jak również osoby zastępujące, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ust. 3 ustawy;
- 2) Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej – pocztą elektroniczną (e – mail) z **16 listopada 2015 r.**, w której wskazano adwokatów wyznaczonych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych, jak również osoby zastępujące.

[akta kontroli str. Nr 73-74]

Przekazanie wykazu adwokatów wyznaczonych do udzielania w 2016 r. nieodpłatnych porad prawnych przez Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej 1 dzień po terminie, określonym w art. 26 ust. 3 ustawy, nie wpływa na ocenę kontrolowanej jednostki.

Wykazy adwokatów i radców prawnych, którzy będą udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. zostały przekazane przez:

- 1) Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie – pismem z **15 listopada 2016 r.**, wskazującym radców prawnych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych, jak również osoby zastępujące;
- 2) Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej – pismem z **25 października 2016 r.**, wskazującym adwokatów wyznaczonych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych, jak również osoby zastępujące.

[akta kontroli str. Nr 75-76]

- 3) **Wyłonienie organizacji pozarządowej do prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej – art. 11 ust. 1, 2, 6, 11 ustawy, art. 26 ust. 4 ustawy.**

Zgodnie z art. 11:

590

- ust. 1 ustawy, powiat powierza prowadzenie połowy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, zwanej dalej "organizacją pozarządową". Jeżeli na powiat przypada nie więcej niż trzy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, organizacji pozarządowej powierza się prowadzenie jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W pozostałych przypadkach, jeżeli iloraz liczby punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i liczby dwa stanowi liczbę niecałkowitą, zaokrągla się ją w górę do liczby całkowitej.

- ust.2. Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.).

- ust. 6. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej może ubiegać się organizacja pozarządowa w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie w wykonywaniu zadań wiążących się z udzielaniem porad prawnych lub informacji prawnych;
- 2) przedstawi zawarte umowy lub promesy ich zawarcia z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub osobą, o której mowa w ust. 3 pkt 2;
- 3) daje gwarancję należytego wykonania zadania, w szczególności przez złożenie pisemnego zobowiązania:
 - a) zapewnienia poufności w związku z udzielaniem nieodpłatnej pomocy prawnej i jej dokumentowaniem,
 - b) zapewnienia profesjonalnego i rzetelnego udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, w szczególności w sytuacji, gdy zachodzi konflikt interesów.

- ust.11. O powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej nie może ubiegać się organizacja pozarządowa, która w okresie dwóch lat poprzedzających przystąpienie do otwartego konkursu ofert nie rozliczyła się z dotacji przyznanej na wykonanie zadania publicznego lub wykorzystała dotację niezgodnie z celem jej przyznania, jak również organizacja pozarządowa, z którą starosta rozwiązał umowę. Termin dwóch lat biegnie odpowiednio od dnia rozliczenia się z dotacji i zwrotu nienależnych środków wraz z odsetkami albo rozwiązania umowy.

Zgodnie z art. 26 ust. 4 ustawy, wybór organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 11 ust. 1, powinien nastąpić do 15 grudnia 2015 r.

Przepisy art. 26 ustawy są przepisami przejściowymi, które miały zastosowanie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r.

Z art. 11 ust. 12 wynika, że w przypadku gdy:

- 1) do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczyłoby powierzenie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej nie zostanie wyłoniona organizacja pozarządowa do jego prowadzenia,
- 2) starosta nie zawrze umowy z organizacją pozarządową albo rozwiąże umowę za wypowiedzeniem – stosuje się art. 10 ust. 2.

Zarząd Powiatu w Nidzicy, Uchwałą Nr 72/2015 z dnia 21 października 2015 r. ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r. Ogłoszenie konkursowe stanowi załącznik do

ww. uchwały.

Wojewoda Warmińsko – Mazurski pismem z 3 listopada 2015 r., znak: FK-I.3111.2.331.2015 poinformował wszystkie powiaty z terenu województwa o zapewnieniu finansowania w 2016 r. realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej.

[akta kontroli str. Nr 77-82]

Zgodnie z zapisami art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2016 poz. 239 ze zm.), ogłoszenie otwartego konkursu ofert powinno zawierać informacje o:

- rodzaju zadania;
- wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację tego zadania;
- zasadach przyznawania dotacji;
- terminach i warunkach realizacji zadania;
- terminie składania ofert;
- trybie i kryteriach stosowanych przy wyborze ofert oraz terminie dokonania wyboru ofert;
- zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3.

Ogłoszenie Zarządu Powiatu w Nidzicy w sprawie otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r. spełniało powyższe wymogi.

[akta kontroli str. Nr 78-82]

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ww. ustawy, otwarty konkurs ofert ogłasza się:

- w Biuletynie Informacji Publicznej;
- w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń;
- na stronie internetowej organu administracji publicznej.

Ogłoszenie dotyczące konkursu zamieszczone zostało 22 października 2015 r. jednocześnie na:

- stronie internetowej Powiatu Nidzickiego;
- stronie internetowej BIP Powiatu Nidzickiego;
- tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Nidzicy.

W związku z powyższymi wymogami wynikające z art. 13 ust. 3, cyt. powyżej ustawy zostały spełnione.

[akta kontroli str. Nr 83-92]

W myśl art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ administracji publicznej zamierzający zlecić realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom

532

wymienionym w art. 3 ust. 3, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia.

Termin do składania ofert wynikający z ogłoszenia konkursu ofert Zarządu Powiatu w Nidzicy, wyznaczono na 16 listopada 2015 r. Ogłoszenie zamieszczono w dniu 22 października 2015 r., w związku z powyższym obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 ww. ustawy został spełniony.

[akta kontroli str. Nr 88-92]

Do konkursu przystąpiła 1 organizacja pozarządowa, tj.: Fundacja Honeste Vivere, która złożyła ofertę na prowadzenie punktu „mobilnego” udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Złożona oferta konkursowa spełniała wymogi formalne, określone w art. 11 ust. 6 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 93-142]

Zarząd Powiatu w Nidzicy, Uchwałą Nr 73/2015 z dnia 21 października 2015 r. *w sprawie powołania składu Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r.*, powołał komisję konkursową, składającą się z 5 osób, tj.: Kierownika Wydziału Oświaty, Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego, Sekretarza Powiatu, Członka Zarządu Powiatu, Podinspektora Wydziału Oświaty, Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego oraz Inspektora ds. Kadr. Zadania komisji zostały określone w *Regulaminie Komisji Konkursowej w sprawie oceny ofert na realizację zadań publicznych Powiatu Nidzickiego w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej w 2016 r.*, stanowiącym załącznik do ww. Uchwały.

[akta kontroli str. Nr 143-146]

Wyboru organizacji dokonało 4 członków komisji konkursowej (1 osoba nieobecna – Członek Zarządu Powiatu), którzy przed zaopiniowaniem oferty podpisali listę obecności oraz złożyli oświadczenia dot. bezstronności. Podstawą wyboru organizacji była suma punktów przyznawanych przez członków komisji konkursowej na poszczególnych arkuszach oceny oferty, będących arkuszami merytorycznej oceny złożonej przez organizację oferty. Na podstawie protokołu w sprawie wyboru ofert na realizację zadań publicznych z 10 grudnia 2015 r., a więc z zachowaniem terminu określonego w art. 26 ust. 4 ustawy, komisja konkursowa dokonała wyboru organizacji pozarządowej, tj. Fundacji Honeste Vivere, której powierzono prowadzenie „mobilnego” punktu nieodpłatnej pomocy, co znalazło potwierdzenie w Uchwale Nr 93/2015 Zarządu Powiatu w Nidzicy z dnia 11 grudnia 2015 r. *w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej.*

[akta kontroli str. Nr 147-161]

Ogłoszenie wyników dotyczące rozstrzygnięcia ww. konkursu wraz z Uchwałą Nr 93/2015, stanowiącą załącznik do tego ogłoszenia, zawierało wszystkie elementy, o których mowa w art. 15 ust. 2h ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.

o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ogłoszenie zostało zamieszczone zarówno na stronie internetowej Powiatu Nidzickiego oraz na BIP Powiatu Nidzickiego, jak i na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Nidzicy, tj. zgodnie z art. 15 ust. 2j ww. ustawy.

[akta kontroli str. Nr 162-164]

Zgodnie z danymi przekazanymi 30 września 2016 r. przez Zastępcę Dyrektora Departamentu Zawodów Prawniczych i Dostępu do Pomocy Prawnej Ministerstwa Sprawiedliwości, wysokość dotacji udzielonej z budżetu państwa w 2017 r. na realizację zadania związanego z nieodpłatną pomocą prawną dla 2 punktów z terenu powiatu nidzickiego przedstawia się niestępująco:

- 10 434 zł – miesięczna kwota dotacji;
- 125 208 – roczna kwota dotacji.

W związku z powyższym, pismem z dnia 20 października 2016 r., znak: FK-I.3110.33.2016 poinformowano Starostwa Powiatowe Województwa Warmińsko – Mazurskiego o wstępnej wysokości kwot dotacji celowych, ujętych w projekcie budżetu na 2017 r., przeznaczonych na nieodpłatną pomoc prawną.

[akta kontroli str. Nr 16-17, 43]

W celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. Zarząd Powiatu w Nidzicy podjął Uchwałę Nr 211/2016 z 24 października 2016 r. w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w 2017 r. w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej przez organizację prowadzącą działalność pożytku publicznego.

[akta kontroli str. Nr 165]

Ogłoszenie Zarządu Powiatu w Nidzicy w sprawie otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. stanowi załącznik do ww. Uchwały i spełnia wymogi określone w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2016 poz. 239 ze zm.).

[akta kontroli str. Nr 166-171]

Ogłoszenie dotyczące konkursu zamieszczone zostało 26 października 2016 r. jednocześnie na:

- stronie internetowej Powiatu Nidzickiego;
- stronie internetowej BIP Powiatu Nidzickiego;
- tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Nidzicy.

W związku z powyższymi wymogami wynikające z art. 13 ust. 3, cyt. powyżej ustawy zostały spełnione.

[akta kontroli str. Nr 165, 172-173]

W myśl art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ administracji publicznej zamierzający zlecić

realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, ogłasza otwarty konkurs ofert. Termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia.

Termin do składania ofert wynikający z ogłoszenia konkursu ofert Zarządu Powiatu w Nidzicy, wyznaczono na 17 listopada 2016 r. Ogłoszenie zamieszczono w dniu 26 października 2016 r., w związku z powyższym obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 ww. ustawy został spełniony.

[akta kontroli str. Nr 165, 172-173]

Do konkursu przystąpiły 4 organizacje pozarządowe, tj.:

- 1) Fundacja Togatus Pro Bono;
 - 2) Fundacja w Służbie Wsi;
 - 3) Zaborskie Towarzystwo Naukowe
 - 4) Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne Oddział w Opolu,
- które złożyły oferty na prowadzenie punktu „mobilnego” udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Złożone oferty konkursowe spełniały wymogi formalne, określone w art. 11 ust. 6 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 174-291]

Zarząd Powiatu w Nidzicy Uchwałą Nr 224/2016 z dnia 22 listopada 2016 r. *w sprawie powołania składu Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r.*, powołał komisję konkursową składającą się z 5 osób, tj.: Kierownika Wydziału Oświaty, Promocji, Rozwoju i Zarządzania Kryzysowego, Sekretarza Powiatu, 2 Członków Zarządu Powiatu, Pełnomocnika ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Tryb pracy komisji został określony w *Regulaminie prac Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadania publicznego w zakresie powierzenia prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r.*, stanowiącym załącznik do ww. Uchwały.

[akta kontroli str. Nr 292-296]

Członkowie komisji konkursowej, przed zaopiniowaniem ofert podpisali listę obecności oraz złożyli oświadczenia dot. bezstronności. Podstawą wyboru organizacji była suma punktów przyznawanych przez członków komisji konkursowej na poszczególnych arkuszach oceny ofert, będących arkuszami merytorycznej oceny złożonych przez organizacje ofert. Na podstawie protokołu w sprawie wyboru ofert na realizację zadań publicznych z 30 listopada 2016 r. komisja konkursowa dokonała wyboru organizacji pozarządowej, tj. Fundacji Togatus Pro Bono, której powierzono prowadzenie „mobilnego” punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, co znalazło potwierdzenie w Uchwale Nr 228/2016 Zarządu Powiatu w Nidzicy z dnia 6 grudnia 2016 r. *w sprawie ogłoszenia wyników otwartego konkursu ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego Powiatu Nidzickiego „Powierzenie prowadzenia „mobilnego” punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.”.*

[akta kontroli str. Nr 297-331]

Ogłoszenie wyników dotyczące rozstrzygnięcia ww. konkursu wraz z Uchwałą Nr 228/2016, stanowiącą załącznik do tego ogłoszenia, zawierało wszystkie elementy, o których mowa w art. 15 ust. 2h ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ogłoszenie zostało zamieszczone zarówno na stronie internetowej Powiatu Nidzickiego oraz na BIP Powiatu Nidzickiego, jak i na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Nidzicy, tj. zgodnie z art. 15 ust. 2j ww. ustawy.

[akta kontroli str. Nr 173, 332-333]

4) Zawarcie umów z adwokatami lub radcami prawnymi – art. 6 ustawy, art. 26 ust. 5 ustawy.

Art. 6 ust. 1 ustawy stanowi, że adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem. Elementy umowy określa ust. 2 ww. przepisu, zgodnie z którym, umowa zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie miejsca i czasu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 2) określenie wynagrodzenia za udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 3) określenie sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 4) wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiające udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 5) zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 6) zasady zapewniania przez adwokata lub radcę prawnego zastępstwa w przypadku, gdy nie będzie on w stanie osobiście udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej;
- 7) zasady jej rozwiązania.

Z art. 26 ust. 5 ustawy wynika, że umowy, o których mowa w art. 6, są zawierane do 31 grudnia 2015 r.

Przepisy art. 26 ustawy są przepisami przejściowymi, które miały zastosowanie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r.

Zarząd Powiatu w Nidzicy, reprezentowany przez Starostę Nidzickiego oraz Wicestarostę przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu zawarł z adwokatami i radcami prawnymi wskazanymi przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, 4 umowy zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej, z tego: 2 z adwokatami i 2 z radcami prawnymi. Umowa z jednym z radców prawnych była trzykrotnie zmieniana aneksami, tj.: Aneks nr 1 z 7 stycznia 2016 r., Aneks nr 2 z 4 lutego 2016 r., Aneks nr 3 z 29 kwietnia 2016 r. Zmiany dot. liczby dni i godzin udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej przez radcę prawnego oraz jego wynagrodzenia.

Przedmiotowe umowy zawarte zostały w dniu 30 grudnia 2015 r., tj. w terminie wynikającym z art. 26 ust. 5 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 334-348]

536

W związku z odmową podpisania umowy przez organizację pozarządową, tj. Fundację Honeste Vivere, wyłonioną w ramach otwartego konkursu, na wniosek Starosty Nidzickiego, Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgowa Rada Adwokacka Olsztyńskiej Izby Adwokackiej wyznaczyły radców prawnych i adwokata do świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej w punkcie „mobilnym”, o czym szczegółowo w pkt 5.

W związku z powyższym oraz koniecznością uruchomienia punktu „mobilnego”, Zarząd Powiatu w Nidzicy zawarł 22 stycznia 2016 r. kolejne 3 umowy zlecenia z wyznaczonymi radcami prawnymi i adwokatem na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w tym punkcie. Umowa z adwokatem została zmieniona aneksem Nr 1 z 30 marca 2016 r. Zmiana dot. liczby dni i godzin udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej przez adwokata oraz jego wynagrodzenia.

[akta kontroli str. Nr 349-363]

W celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r., Zarząd Powiatu w Nidzicy zawarł z radcą prawnym i adwokatami wskazanymi przez Radę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Okręgową Radę Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, 3 umowy zlecenia na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej. Umowa z radcą prawnym została zawarta 29 grudnia 2016 r., natomiast umowy z adwokatami zostały zawarte 22 grudnia 2016 r.

[akta kontroli str. Nr 364-372]

Skontrolowano wszystkie umowy. We wszystkich umowach (10) w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej, zawartych na 2016 i 2017 rok z radcami prawnymi i adwokatami, stwierdzono brak elementów wskazanych w art. 6 ust. 2 pkt 3 i 5, tj.: określenia sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, zasad zapewnienia dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, co stanowi uchybienie.

Sekretarz Powiatu wyjaśniła, że cyt.: „(...) zapis zawarty § 3 umów w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez radców prawnych lub adwokatów nie wyczerpuje wszystkich elementów wskazanych w art. 6 ust. 2 pkt 3 i 5 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej, dlatego też zostały sporządzone aneksy do przedmiotowych umów uwzględniające w swej treści pozostałe wymogi (wzory przedmiotowych aneksów umów w załączeniu)”.

Przyczyną zaistniałej sytuacji było niedopatrzenie pracownika odpowiedzialnego za realizację kontrolowanego zadania, co skutkowało niezgodnością zawartych umów z przepisem wskazanym w art. 6 ust. 2 ustawy. Wzory aneksów znajdują się w aktach kontroli.

[akta kontroli str. Nr 373-377]

5) Zawarcie umów z organizacjami pozarządowymi – art. 11 ust. 7 – 9 ustawy, art. 26 ust. 5 ustawy.

Stosownie do art. 11 ust. 7 ustawy, organizacja pozarządowa zapewnia udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem, do której stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3 – 6.

Z art. 26 ust. 5 ustawy wynika, że umowy, o których mowa w art. 6, są zawierane do 31 grudnia 2015 r.

Przepisy art. 26 ustawy są przepisami przejściowymi, które miały zastosowanie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r.

Komisja konkursowa 10 grudnia 2015 r., dokonała wyboru organizacji pozarządowej, tj. Fundacji Honeste Vivere, której powierzono prowadzenie „mobilnego” punktu nieodpłatnej pomocy, co znalazło potwierdzenie w Uchwale Nr 93/2015 Zarządu Powiatu w Nidzicy z dnia 11 grudnia 2015 r. *w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej*. Wyłoniona organizacja pozarządowa nie podpisała umowy z powiatem nidzickim z powodu wycofania się prawników, którzy deklarowali wstępnie chęć prowadzenia punktu „mobilnego”. Wobec powyższego, na podstawie art. 11 ust. 12 pkt 2 ustawy, który to przepis stanowi, że cyt.: „*W przypadku gdy (...) starosta nie zawrze umowy z organizacją pozarządową albo rozwiąże umowę za wypowiedzeniem – stosuje się art. 10 ust. 2*” Starosta Nidzicki zwrócił się do Sekretarza Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz Wicedziekana Okręgowej Rady Adwokackiej Olsztyńskiej Izby Adwokackiej o wyznaczenie radców prawnych oraz adwokatów do udzielania nieodpłatnych porad prawnych w punkcie „mobilnym”. Sekretarz Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Olsztynie pismem z 15 stycznia 2016 r. przekazała wykaz radców prawnych do udzielania nieodpłatnych porad prawnych w punkcie „mobilnym”; Wicedziekan Okręgowej Rady Adwokackiej Olsztyńskiej Izby Adwokackiej pismem z 8 stycznia 2016 r. poinformował o wyznaczeniu adwokata do udzielania nieodpłatnych porad prawnych w punkcie „mobilnym”.

Uruchomienie punktu „mobilnego” nastąpiło 1 lutego 2016 r., tj. zgodnie z terminem wskazanym w umowach z wyznaczonymi radcami prawnymi i adwokatem, zawartymi 22 stycznia 2016 r.

W związku m. in. z uruchomieniem od dnia 1 lutego 2016 r. jednego z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej przez Powiat Nidzicki, Ministerstwo Rozwoju i Finansów wydało decyzję z 21 października 2016 r., znak: FS2.412.14.korl.2016 w sprawie korekty decyzji Ministra Finansów z 29 października 2015 r., znak: FS2.412.14.2015 o zapewnieniu finansowania realizacji przedsięwzięcia. Ww. korekta decyzji Ministra Finansów zmniejszyła kwotę dotacji z 3 831 600 zł na 3 774 641 zł.

[akta kontroli str. Nr 45, 349-363, 378-383]

Na podstawie protokołu w sprawie wyboru ofert na realizację zadań publicznych z 30 listopada 2016 r. komisja konkursowa dokonała wyboru organizacji pozarządowej, tj.

Fundacji Togatus Pro Bono, której powierzono prowadzenie „mobilnego” punktu nieodpłatnej pomocy prawnej. W dniu 30 grudnia 2016 r., Zarząd Powiatu w Nidzicy zawarł umowę z Fundacją Togatus Pro Bono, której przedmiotem było powierzenie zadania publicznego pod nazwą: „*Prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2017 r. na terenie Powiatu Nidzickiego (Gminy: Kozłowo, Janowiec Kościelny, Janowo)*”, tj. punktu „mobilnego”.

Przedmiotowa umowa zawierała wszystkie elementy wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3 – 6 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 384-391]

6) Wypełnianie przez powiat obowiązków informacyjnych wobec właściwego wojewody – art. 10 ust. 3 ustawy.

Art. 10 ust. 3 ustawy stanowi, że o każdym zawartym porozumieniu albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w ust. 2, powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę.

- pismem z dnia 14 października 2015 r. znak: OSO.0124.51.2015, Starosta Nidzicki poinformował Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, że na spotkaniu 13 października 2015 r. z przedstawicielami samorządów gmin powiatu nidzickiego zdecydowano, że dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej usytuowane będą w lokalach gminnych. Jeden w mieście Nidzica (budynek MOPS), czynny 4 godziny dziennie (10.00 – 14.00) przez 5 dni w tygodniu. Drugi tzw. „ruchomy” zlokalizowany i czynny w następujący sposób: Gmina Kozłowo – 2 dni w tygodniu (poniedziałek – wtorek w godz. 10.00 – 14.00), Gmina Janowiec Kościelny – 2 dni w tygodniu (środa – czwartek w godz. 10.00 – 14.00) i Gmina Janowo – 1 dzień w tygodniu (piątek w godz. 10.00 – 14.00). Z samorządami gmin oraz MOPS w Nidzicy 14 października 2015 r. będą zawarte stosowne porozumienia, które określą warunki udostępniania lokali – w przypadku powiatu nidzickiego udostępnienie lokali będzie nieodpłatne. Ponadto, Starosta Nidzicki poinformował, że Powiat Nidzicki zamierza powierzyć prowadzenie jednego punktu organizacji pozarządowej, która będzie wyłoniona w ramach otwartego konkursu ofert, a w przypadku nie zawarcia umowy z organizacją pozarządową zastosowane będzie rozwiązanie określone w art. 10 ust. 2 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej;
- pismem z dnia 3 listopada 2015 r. znak: j. w., Starosta Nidzicki poinformował Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego o zawarciu porozumień z 30 października 2015 r. z Radą Okręgową Izby Radców Prawnych w Olsztynie oraz z Okręgową Radą Adwokacką Olsztyńskiej Izby Adwokackiej, w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu nidzickiego w 2016 r. Ponadto, w ww. piśmie zawarto informacje tożsame z informacjami podanymi w piśmie z dnia 14 października 2015 r.;
- pismem z dnia 18 listopada 2015 r. znak: j. w., Starosta Nidzicki poinformował Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, że 22 października 2015 r. ogłoszony został otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia

punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2016 r. Oferty należało składać do 16 listopada 2015 r. W wyznaczonym terminie wpłynęła 1 oferta. Komisja Konkursowa powołana uchwałą Zarządu Powiatu w Nidzicy dokona oceny złożonych dokumentów. Podstawą do podpisania umowy z wyłonioną w konkursie organizacją będzie uchwała Zarządu Powiatu w Nidzicy zatwierdzająca opinię Komisji Konkursowej;

- pismem z dnia 5 sierpnia 2016 r., znak: OSO.8170.20.2016, Starosta Nidzicki poinformował Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego, że w każdym punkcie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej jest udostępniony sprzęt komputerowy w następujący sposób:
 - w lokalu w Nidzicy – udostępnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nidzicy,
 - w lokalu w Kozłowie – udostępnia Urząd Gminy w Kozłowie;
 - w lokalu w Janowcu Kościelnym – udostępnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowcu Kościelnym;
 - w lokalu w Janowie – udostępnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie;
- pismem z dnia 4 stycznia 2017 r. znak OSO.8170.32.2016, Starosta Nidzicki poinformował Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego o podjęciu przez Powiat Nidzicki szeregu działań edukacyjnych zmierzających do zwiększenia świadomości prawnej mieszkańców. Realizując to zadanie Starostwo Powiatowe w Nidzicy nawiązało stały kontakt z redakcją dziennika lokalnego „*Nasza Gazeta Nidzicka*”, w którym okresowo ukazują się artykuły informujące szczegółowo o zasadach udzielania nieodpłatnych porad prawnych, a także bezpośrednie relacje dziennikarskie z tych punktów. Informacje o działaniu punktów i możliwościach dostępu do nieodpłatnej pomocy prawnej przekazano również do poszczególnych gmin z prośbą o ich rozplakatowanie w sołectwach. Ponadto, informacje o możliwościach uzyskania nieodpłatnej porad prawnych przekazywane są na sesjach Rady Powiatu i posiedzeniach komisji stałych. Pakiet informacji przekazano również do PCPR w Nidzicy oraz szkół ponadpodstawowych Powiatu Nidzickiego. Ww. pismem przekazano również informację o działalności punktu „mobilnego” i informację nt. stron internetowych Starostwa Powiatowego w Nidzicy w zakresie możliwości dostępu do pomocy prawnej;
- pismem z dnia 16 stycznia 2017 r. znak OSO.8170.3.2017, Starosta Nidzicki poinformował Wojewodę Warmińsko – Mazurskiego o tym, iż w IV kwartale 2015 r. w trakcie przygotowań do uruchomienia od 2016 r. dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie nidzickim przyjęto zasadę współpracy z samorządami gmin naszego Powiatu. Na wspólnym spotkaniu przedstawicieli powiatu i gmin zdecydowano, że punkty należy zlokalizować jak najbliżej mieszkańców, w lokalach instytucji, gdzie najczęściej załatwiają swoje sprawy. Stąd też na dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, jeden zorganizowano jako „mobilny”, czynny 2 dni w Kozłowie, 2 dni w Janowcu Kościelnym, 1 dzień w Janowie. Lokale punktu „mobilnego” usytuowane są w różnych instytucjach użyteczności publicznej, tj.:
- Nidzica – budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, ul. Kolejowa 5, zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie dworca PKS i PKP,

- Kozłowo – budynek Urzędu Gminy, ul. Mazurska 3,
- Janowiec Kościelny – budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 148,
- Janowo – budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Przasnyska 51.

Na początku 2017 r. dokonano analizy działania punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w poszczególnych miejscowościach. W celu upowszechnienia informacji o działaniach punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie nidzickim, cyklicznie przekazywane są materiały informacyjne do publikacji na łamach „Naszej Gazety Nidzickiej” oraz na stronach jej serwisu internetowego (ostatnia informacja z 12 stycznia 2017 r.). Zarówno powiat nidzicki, jak i każda z gmin powiatu nidzickiego na stronach swoich internetowych serwisów informacyjnych oraz w Biuletynach Informacji publicznej na bieżąco aktualizuje informacje w zakresie udzielania nieodpłatnych porad prawnych. Ponadto, pracownicy socjalni MOPS i GOPS z terenu powiatu podczas swojej pracy w terenie przekazują mieszkańcom informację o możliwościach skorzystania z nieodpłatnych porad prawnych.

Ilość udzielonych nieodpłatnych porad prawnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. przedstawia się następująco:

- Punkt stały:
Nidzica – 555,
- Punkt „mobilny”:
Kozłowo – 57,
Janowo – 36,
Janowiec Kościelny – 46.

Ponadto, od stycznia 2017 r. w punkcie „mobilnym” nieodpłatnych porad prawnych udziela adwokat i radca prawny z Fundacji Togatus Pro Bono. W ramach współpracy Fundacja zobowiązała się do prowadzenia strony internetowej i profilu na portalu społecznościowym, których przedmiotem będzie promocja punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz tematyka edukacji prawnej. Fundacja opracuje do bieżącego wykorzystania wśród mieszkańców edukacyjne biuletyny z zakresu elementarnych zagadnień prawnych i najczęstszych zagadnień będących przedmiotem konsultacji prawnych.

[akta kontroli str. Nr 392-398]

Z dokumentacji przedłożonej podczas trwania czynności kontrolnych wynika również, że w okresie od grudnia 2015 r. do stycznia 2017 r., Sekretarz Powiatu była w stałym kontakcie e – mail w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej z pracownikiem Wydziału Prawnego i Nadzoru Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

[akta kontroli str. Nr 399-404]

7) Spełnienie wymogów, wynikających z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2186), zwanego dalej „rozporządzeniem”, w zakresie dotyczącym lokali, w których są usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej (§ 3 – § 5 rozporządzenia).

Wymogi dotyczące lokali, w których będą usytuowane punkty nieodpłatnej pomocy prawnej zostały określone w § 3 – § 5 rozporządzenia, stanowiących, że:

§ 3. 1. Nieodpłatnej pomocy prawnej udziela się w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej, usytuowanych w lokalach określonych zgodnie z art. 9 ustawy.

2. Nieodpłatnej pomocy prawnej udziela się osobie uprawnionej osobiście, z wyłączeniem użycia środków komunikowania się na odległość.

§ 4. Informację o lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zamieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego powiatu i gminy, na których obszarze są zlokalizowane te punkty, oraz może ona zostać podana do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. Informacja zawiera wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

§ 5. 1. W lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna, zapewnia się:

1) dostęp do sieci energetycznej, telekomunikacyjnej oraz teleinformatycznej;

2) wyodrębnione pomieszczenie do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej umożliwiające zachowanie dyskrecji przy udzielaniu tej pomocy.

2. Wyposażenie lokalu zapewnia bezpieczne przechowywanie dokumentów zawierających dane osobowe, w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieupoważnionym.

3. Dostęp do lokalu uwzględnia potrzeby osób niepełnosprawnych.

4. Oznaczenie lokalu wskazuje, że jest w nim udzielana nieodpłatna pomoc prawna, oraz dni i godziny jej udzielania.

5. W miejscu przeznaczonym dla osób oczekujących na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej udostępnia się informacje o zasadach udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, osobach uprawnionych do jej otrzymania oraz sposobach wykazywania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a także o wszystkich punktach nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowanych na obszarze powiatu. Informacja zawiera wskazanie, w których punktach nieodpłatnej pomocy prawnej jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, oraz czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę wymienioną w art. 11 ust. 3 ustawy.

Na stronach podmiotowych Biuletynu Informacji Publicznej gmin: Kozłowo i Janowo, na terenie których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, tj.: na stronach BIP: Urzędu Gminy w Kozłowie oraz Urzędu Gminy w Janowie, kontrolujący stwierdzili brak informacji o których mowa w § 4 rozporządzenia, co należy uznać za uchybienie. Przedmiotowe informacje zastały zawarte na stronach internetowych serwisów informacyjnych ww. gmin. W przypadku BIP Urzędu Gminy w Janowcu Kościelnym ustalono, iż w zakładce „POMOC PRAWNA” znajdują się omawiane informacje, jednak są one niepełne – brakuje wskazania pozostałych lokalizacji punktów nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu nidzickiego wraz z harmonogramem wskazującym dni i godziny, w których jest ona udzielana, oprócz lokalizacji i harmonogramu dot. Janowca Kościelnego, informacji w których punktach nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest przez adwokata lub radcę prawnego oraz które z punktów nieodpłatnej pomocy prawnej są prowadzone przez organizacje pozarządowe, ze wskazaniem danych tych organizacji, a także czy udzielana w tych punktach nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona przez adwokata, radcę prawnego albo osobę, o której mowa w art. 11 ust. 3 ustawy.

[akta kontroli str. Nr 405-408]

Przyczyną ww. uchybienia był brak dostatecznego nadzoru nad realizacją zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, co skutkowało w przypadku Urzędu Gminy w Kozłowie oraz Urzędu Gminy w Janowie naruszeniem § 4 rozporządzenia, a w przypadku Urzędu Gminy w Janowcu Kościelnym – częściowym naruszeniem postanowień ww. § 4. Odpowiedzialność za uchybienie ponosi Sekretarz Powiatu.

Urząd Miejski w Nidzicy udostępnił informacje o których mowa w § 4 rozporządzenia w zakładce „Pomoc prawna” poprzez przekierowanie na stronę internetową serwisu informacyjnego powiatu nidzickiego. W Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa, w zakładce „Nieopłatna Pomoc Prawna” udostępniono informacje o których mowa w § 4 rozporządzenia.

[akta kontroli str. Nr 409]

Podczas trwania czynności kontrolnych, tj. 18 stycznia 2017 r., przewodniczący zespołu kontrolnego, w obecności Sekretarza Powiatu przeprowadzili oględziny wszystkich (4) lokali z terenu Powiatu Nidzickiego, w których usytuowane są 2 punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej:

- lokal usytuowany na II piętrze budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy;
- lokal usytuowany na I piętrze budynku Urzędu Gminy w Kozłowie;
- lokal usytuowany na I piętrze budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 148 w Janowcu Kościelnym;
- lokal usytuowany na parterze budynku Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie.

Podczas oględzin lokali stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, iż 3 lokale, tj.: Punkt stały w Nidzicy, Punkt mobilny Kozłowo, Janowiec Kościelny, nie spełniają

wymogów określonych w § 5 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2186), poprzez umiejscowienie tych lokali na piętrach budynków (brak windy, podjazdu), w których się znajdują, pomimo możliwości dostępu z zewnątrz osób niepełnosprawnych do lokali w miejscowościach: Nidzica – dostęp do budynku po łaskiej nawierzchni oraz Kozłowo – podjazd, rampa. W miejscowości Janowiec Kościelny stwierdzono brak dostępu dla osób niepełnosprawnych zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz budynku, co potwierdza dokumentacja z oględzin, w tym protokoły oraz dokumentacja zdjęciowa. Jedynie lokal w Janowie, w całości spełniał wymogi określone w § 5 ust. 3 ww. rozporządzenia.

[akta kontroli str. Nr 410-466]

Sekretarz Powiatu wyjaśniła, że cyt.: „(...) Z wyjaśnień uzyskanych od Dyrektora MOPS w Nidzicy, Kierownika GOPS w Janowcu Kościelnym i Sekretarza UG w Kozłowie wynika, że w przypadku zgłoszenia się po poradę prawną przez osobę niepełnosprawną uzgodnione jest (...), że pracownik jednostki niezwłocznie zawiadamia radcę prawnego lub adwokata, obsługującego w danym dniu punkt, radca prawny/adwokat schodzi na parter i w udostępnionym pomieszczeniu biurowym udziela porady prawnej osobie niepełnosprawnej (...)”.

[akta kontroli str. Nr 467-469]

Przyczyną ww. nieprawidłowości było niewłaściwe umiejscowienie lokali w których udzielane są nieodpłatne porady prawne, co w konsekwencji mogło doprowadzić do utrudnionego dostępu do tych lokali osób niepełnosprawnych, za co odpowiedzialność ponosi Sekretarz Powiatu.

8) Ocena dokonywania przez Powiat Nidzicki analizy funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej w zakresie wynikającym z pisma Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z 23 grudnia 2016 r., znak: DZP-VII-5641-203/16/1.

Z informacji przekazanych przez Sekretarz Powiatu wynika, że cyt.: „(...) W IV kwartale 2015 r. w trakcie przygotowań do uruchomienia od 2016 r. dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie nidzickim przyjęto zasadę współpracy z samorządami gmin naszego Powiatu. Na wspólnym spotkaniu przedstawicieli powiatu i gmin zdecydowano, że punkty należy zlokalizować jak najbliżej mieszkańców, w lokalach instytucji, gdzie najczęściej załatwiają swoje sprawy.

Stąd też na dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, jeden zorganizowano jako „mobilny”, czynny 2 dni w Kozłowie, 2 dni w Janowcu Kościelnym, 1 dzień w Janowie. Lokale punktu „mobilnego” usytuowane są w różnych instytucjach użyteczności publicznej, tj.:

- 1) Nidzica – budynek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nidzicy, ul. Kolejowa 5, zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie dworca PKS i PKP,
- 2) Kozłowo – budynek Urzędu Gminy, ul. Mazurska 3,
- 3) Janowiec Kościelny – budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 148,

4) Janowo – budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Przasnyska 51.

Na początku 2017 r. dokonano analizy działania punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w poszczególnych miejscowościach (...).

W celu upowszechnienia informacji o działaniach punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie nidzickim, cyklicznie przekazywane są materiały informacyjne do publikacji na łamach „Naszej Gazety Nidzickiej” oraz na stronach jej serwisu internetowego (ostatnia informacja z 12 stycznia 2017 r.). Zarówno powiat nidzicki, jak i każda z gmin (...) powiatu na stronach swoich internetowych serwisów informacyjnych oraz w Biuletynach Informacji publicznej na bieżąco aktualizuje informacje w zakresie udzielania nieodpłatnych porad prawnych. Ponadto, (...) pracownicy socjalni podczas swojej pracy w terenie przekazują mieszkańcom informację o możliwościach skorzystania z nieodpłatnych porad prawnych.

Ilość udzielonych nieodpłatnych porad prawnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. przedstawia się następująco:

1) Punkt stały:

Nidzica – 555,

2) Punkt „mobilny”:

Kozłowo – 57,

Janowo – 36,

Janowiec Kościelny – 46.

(...), od stycznia 2017 r. w punkcie „mobilnym” nieodpłatnych porad prawnych udziela adwokat i radca prawny z Fundacji Togatus Pro Bono. W ramach współpracy Fundacja zobowiązała się do prowadzenia strony internetowej i profilu na portalu społecznościowym, których przedmiotem będzie promocja punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz tematyka edukacji prawnej. Fundacja opracuje do bieżącego wykorzystania wśród mieszkańców edukacyjne biuletyny z zakresu elementarnych zagadnień prawnych i najczęstszych zagadnień będących przedmiotem konsultacji prawnych”.

[akta kontroli str. Nr 470-473]

W świetle powyższych informacji oraz na podstawie dowodów zgromadzonych podczas trwania czynności kontrolnych, spełnienie wymogów, wynikających z pisma Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z 23 grudnia 2016 r., znak: DZP-VII-5641-203/16/1 należy uznać za zrealizowane.

[akta kontroli str. Nr 474-476]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Przedłożenie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii podpisanych aneksów do umów, zawieranych z adwokatami/radcami prawnymi w zakresie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej.
2. Zamieszczenie informacji na stronach podmiotowych BIP gmin: Kozłowo i Janowo oraz jej uzupełnienie w przypadku gminy Janowiec Kościelny, zgodnie z wymogami § 4 rozporządzenia – przesłanie wydruków ze stron BIP ww. gmin.

3. Zapewnianie lokali przeznaczonych na punkty nieodpłatnej pomocy prawnej z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, tj. zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 3 rozporządzenia.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 2017-03-06

Podpis ..

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Łukasz Gulbinowicz

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Ewa Stupienko

506

